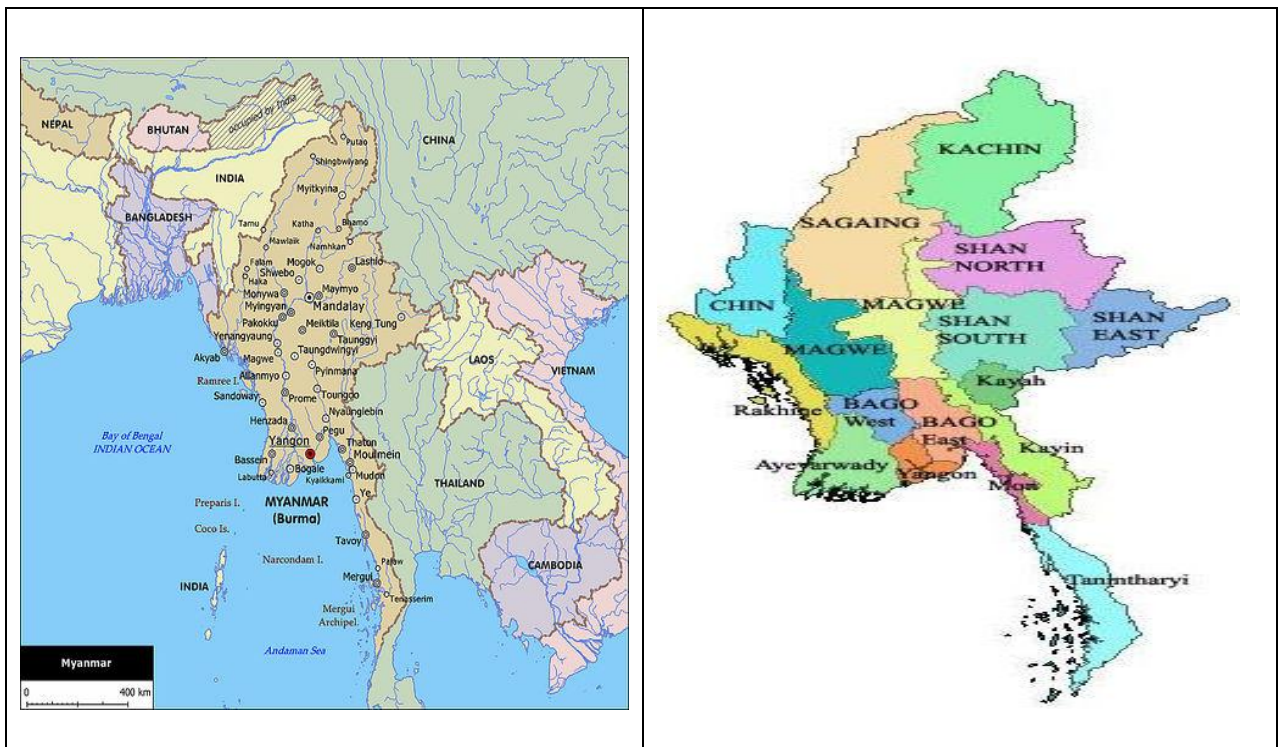

สาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์
(The Republic of the Union of Myanmar)

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

- ที่ตั้ง : ตอนบนสุดของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศไทย
- อาณาเขต : ทิศเหนือและทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดกับจีน
: ทิศตะวันออกติดกับ สปป.ลาวและไทย
: ทิศใต้ติดกับทะเลอันดามัน
: ทิศตะวันตกและทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับอินเดีย บังกลาเทศและอ่าวเบงกอล
- พื้นที่ : 676,563 ตร.กม. (พื้นดิน 657,740 ตร.กม. พื้นน้ำ 18,823 ตร.กม.)
ประมาณ 1.3 เท่าของไทย

- ชายฝั่งทะเล : 1,930 กม.
- ทรัพยากรธรรมชาติ : ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันดิบ ไม้ซุง ดีบุก สังกะสี ทองแดง ทังสแตน ตะกั่ว หินปูน ถ่านหิน หินอ่อน อัญมณี พลังน้ำ
- ภูมิประเทศ : ทางตอนเหนือ ตะวันออกและตะวันตกของประเทศถูกล้อมรอบด้วยเทือกเขา พื้นที่ราว 50% ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นภูเขาปกคลุมด้วยป่าไม้ ส่วนตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำอิรวดี จินต์วิน และสะโตง ซึ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยของประชากรส่วนใหญ่
- : เทือกเขาสำคัญ 3 แห่ง คั่นกลางประเทศ คือ เทือกเขาอาระกัน เทือกเขาพะโค และที่ราบสูงฉาน
- : แม่น้ำสำคัญ 3 สาย คือ อิรวดี สะโตง และแม่น้ำสาละวิน
- ภูมิอากาศ : มรสุมเขตร้อน ภาคกลางตอนบนแห้งแล้งมาก ภาคกลางตอนล่าง เป็นดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำขนาดใหญ่ ปลูกข้าวเจ้า ปอ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศค่อนข้างเย็น และค่อนข้างแห้งแล้ง
- : มี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว
- เมืองหลวง : เมืองเนปีดอ (Nay Pyi Taw) แปลว่า ราชธานี (Royal City) เป็นเมืองหลวงใหม่ ตั้งอยู่ตอนกลางของประเทศ ใกล้เมืองพินมะนา (Pyinmana) อยู่ห่างจากกรุงย่างกุ้งไปทางตอนเหนือราว 320 กม.
- เมืองสำคัญ : ย่างกุ้ง -เมืองหลวงเก่า
- เมืองศูนย์กลางการค้าและการค้าในการกระจายสินค้าไปยังภาคต่างๆ ของประเทศ โดยมีแม่น้ำย่างกุ้งเป็นแม่น้ำสำคัญในการขนถ่ายสินค้า
- : มัณฑะเลย์ - เมืองหลวงเก่าและศูนย์กลางธุรกิจการค้าตอนบนของประเทศ
- : เมียวดี - เมืองเศรษฐกิจชายแดนกับไทย ตรงข้าม อ.แม่สอด จ.ตาก
- : ท่าซี้เหล็ก - เมืองเศรษฐกิจชายแดนกับไทย ตรงข้าม อ.แม่สาย จ.เชียงราย
- : เกาะสอง - เมืองเศรษฐกิจชายแดนกับไทย ตรงข้าม จ. ระนอง
- : มูเซ - เมืองเศรษฐกิจชายแดนกับจีน ตรงข้ามเมืองยู่ลี่
- : เมาะลำไย - เมืองใหญ่อันดับ 3 และศูนย์กลางการกระจายสินค้าไทย อยู่ในรัฐมอญ ห่างจาก อ.แม่สอด จ.ตาก ประมาณ 170 กม.
- : สีเรียม - เมืองที่มีโรงกลั่นน้ำมันมาก
- : พุกาม - ศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงด้านทะเลเจดีย์
- : อมรปุระ - ศูนย์กลางการท่องเที่ยว
- เวลา : GMT +6.30 ชั่วโมง หรือเร็วกว่าไทย 30 นาที

1.2 ประชากร

จำนวนประชากร	: 60.4 ล้านคน (ปี 2556)
ความหนาแน่น	: 75 คน/ตร.กม.
เชื้อชาติ	: 135 เผ่าพันธุ์ ประกอบด้วย เชื้อชาติหลัก 8 กลุ่ม คือ เมียนมาร์ ร้อยละ 68 ไทยใหญ่ ร้อยละ 9 กะเหรี่ยง ร้อยละ 7 ยะไข่ ร้อยละ 4 จีน ร้อยละ 3 มอญ ร้อยละ 2 และอินเดีย ร้อยละ 2
ศาสนา	: พุทธนิกายเถรวาท หรือหินยาน ร้อยละ 89 คริสต์ ร้อยละ 4 อิสลาม ร้อยละ 4 ฮินดู ร้อยละ 1 อื่นๆ ร้อยละ 2
ภาษา	: เมียนมาร์ ร้อยละ 85 ที่เหลือใช้ภาษาของแต่ละเผ่า เช่น กะเหรี่ยง มอญ จีนกลาง ภาษาราชการ คือ เมียนมาร์ ภาษาทางธุรกิจ คือ เมียนมาร์ และอังกฤษ
อัตราการเพิ่มประชากร	: ร้อยละ 1.05 (ปี 2556)
โครงสร้างอายุ	: ประชากรช่วงอายุ 0-14 ปี ร้อยละ 26.7 (ชาย 7.5 ล้านคน หญิง 7.2 ล้านคน) ประชากรช่วงอายุ 15-64 ปี ร้อยละ 68.1 (ชาย 18.7 ล้านคน หญิง 18.9 ล้านคน) ประชากรช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 5.2 (ชาย 1.2 ล้านคน หญิง 1.6 ล้านคน)
อายุเฉลี่ย	: 65.6 ปี
อัตราส่วนประชากรที่รู้หนังสือ	: ร้อยละ 89.9
แรงงาน	: 33.41 ล้านคน (ปี 2555) อยู่ใน ภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 70 ภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 7 ภาคบริการ ร้อยละ 23

1.3 การปกครองและรัฐบาล

ผู้นำประเทศ	: พลเอก เต็ง เซ่ง (H.E. U Thein Sein)
นายกรัฐมนตรี	: พลเอก เต็ง เซ่ง (H.E. U Thein Sein) (ตั้งแต่วันที่ 4 ก.พ. 2554)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	: นายวันนา เมือง วิน (H.E. U Wunna Maung Lwin)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์	: นายวิน มินท์ (H.E. U Win Myint)
วันชาติ (Independence day)	: 4 มกราคม (ได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรเมื่อปี 2491)
วันสหภาพ (Union day)	: 12 กุมภาพันธ์ (2490)
ระบอบการปกครอง	: รัฐบาลแบบรัฐสภา (Parliamentary Government) ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2554 หลังจากสิ้นสุดระบบสภาทหาร (Military Council) ซึ่งเริ่มตั้งแต่กันยายน 2531
โครงสร้างการบริหาร	: ประกอบด้วยหน่วยงานระดับกระทรวง 32 หน่วยงาน ได้แก่ 1. สำนักงานนายกรัฐมนตรี (Office of the Prime Minister) 2. กระทรวงเกษตรและชลประทาน (Ministry of Agriculture & Irrigation) http://www.moai.gov.mm/ 3. กระทรวงอุตสาหกรรม 1 (Ministry of Industry 1) http://www.industry1myanmar.com/

4. กระทรวงอุตสาหกรรม 2 (Ministry of Industry 2) <http://www.industry2.gov.mm/>
5. กระทรวงการต่างประเทศ (Ministry of Foreign Affairs) <http://www.mofa.gov.mm>
6. กระทรวงมหาดไทย (Ministry of Home Affairs) <http://www.moha.gov.mm/>
7. กระทรวงการขนส่ง (Ministry of Transport) <http://www.mot.gov.mm>
8. กระทรวงแรงงาน (Ministry of Labour)
9. กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education) <http://www.myanmar.gov.mm/PBNRDA/>
10. กระทรวงวัฒนธรรม (Ministry of Culture) <http://www.myanmar.com/Ministry/culture/>
11. กระทรวงการคลัง (Ministry of Finance & Revenue) <http://www.myanmar.com/finance/>
12. กระทรวงการรถไฟ (Ministry of Rail Transportation)
13. กระทรวงสาธารณสุข (Ministry of Health) <http://www.moh.gov.mm>
14. กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce) <http://www.commerce.gov.mm>
15. กระทรวงการโรงแรมและการท่องเที่ยว (Ministry of Hotels & Tourism)
<http://www.hotel-tourism.gov.mm/>
16. กระทรวงวางแผนและพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ (Ministry of National Planning & Economic Development)
17. กระทรวงการสื่อสาร ไปรษณีย์และโทรเลข (Ministry of Communications, Posts & Telegraphs)
18. กระทรวงพัฒนาสังคม (Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement)
<http://www.myanmar.com/Ministry/social-welfare/>
19. กระทรวงโยธาธิการ (Ministry of Construction) <http://www.construction.gov.mm>
20. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Ministry of Science & Technology)
21. กระทรวงสหกรณ์ (Ministry of Cooperatives) <http://www.myanmarcoop.gov.mm>
22. กระทรวงการอพยพ (Ministry of Immigration & Manpower)
<http://www.myanmar.com/Ministry/imm&popu/>
23. กระทรวงข่าวสาร (Ministry of Information) <http://www.myanmar-information.net>
24. กระทรวงการพัฒนาพื้นที่ชายแดน (Ministry of Progress of Border Areas & National Races & Development Affairs) <http://www.myanmar.gov.mm/PBNRDA/>
25. กระทรวงพลังงานไฟฟ้า 1 (Ministry of Electrical Power 1)
26. กระทรวงพลังงานไฟฟ้า 2 (Ministry of Electrical Power 2)
27. กระทรวงกีฬา (Ministry of Sports)
28. กระทรวงป่าไม้ (Ministry of Forestry) <http://www.myanmar.com/Ministry/Forest/>
29. กระทรวงศาสนา (Ministry of Religious) <http://www.mora.gov.mm>
30. กระทรวงเหมืองแร่ (Ministry of Mines) <http://www.myanmar.com/Ministry/Mines/>
31. กระทรวงปศุสัตว์ (Ministry of Livestock Breeding)
32. กระทรวงพลังงาน (Ministry of Energy) <http://www.energy.gov.mm/>

เขตการปกครอง : แบ่งการปกครองเป็น 7 รัฐ (state) สำหรับเขตที่ประชากรส่วนใหญ่เป็นชนกลุ่มน้อย และ 7 ภาค (division) สำหรับเขตที่ประชากรส่วนใหญ่เป็นเชื้อสายพม่า ดังนี้

ภาค (Division)	รัฐ (State)
1. อิระวดี (Irrawaddy or Ayeyarwady) (ประชากรมากที่สุด)	1. ยะไข่ (Arakan or Rakhine)
2. มาเกว (Magwe)	2. ฉิ่น (Chin)
3. มัณฑะเลย์ (Mandalay)	3. คะฉิ่น (Kachin)
4. พะโค หรือหงสาวดี (Bago หรือ Pegu)	4. กะเหรี่ยง (Karen)
5. สะกาย (Sagaing)	5. คะยา (Kayah)
6. ตะนาวศรี (Tenasserim หรือ Tanintharyi)	6. มอญ (Mon)
7. ย่างกุ้ง (Yangon)	7. ฉาน (Shan) (พื้นที่มากที่สุด)

รูปแสดงเขตการปกครองของเมียนมาร์

1.4 สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ : เข้าร่วมเป็นสมาชิก GMS เมื่อปี 2535 / สมาชิกอาเซียน เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 / สมาชิก BIMSTEC เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2540 / สมาชิก WTO เดือนมกราคม 2538

ADB, ARF, ASEAN, BIMSTEC, CP, EAS, FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO (correspondent), ITU, ITUC (NGOs), NAM, OPCW (signatory), SAARC (observer), UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, WTO

1.5 การจัดทำข้อตกลงทางการค้า

เมียนมาร์ได้เข้าร่วมในข้อตกลงทางการค้ากับกลุ่มเศรษฐกิจที่สำคัญ 2 กลุ่ม คือ อาเซียนและ BIMSTEC

2. ข้อมูลเศรษฐกิจ

2.1 ภาพรวมเศรษฐกิจ

เมียนมาร์เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ แต่เนื่องจากเป็นประเทศที่มีการปกครองโดยรัฐบาลทหารมายาวนาน จึงทำให้มีนโยบายเศรษฐกิจที่ขาดประสิทธิภาพ ทั้งยังมีปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ส่งผลให้เมียนมาร์เป็นหนึ่งในประเทศยากจนที่สุดในภูมิภาคเอเชีย คือ ประมาณร้อยละ 32 ของประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ยากจน อย่างไรก็ตาม รัฐบาลชุดใหม่ของเมียนมาร์ นำโดยประธานาธิบดีเต็ง เส่ง ซึ่งได้รับการเลือกตั้งตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2554 ได้ริเริ่มการปฏิรูปประเทศเพื่อไปสู่ระบบเศรษฐกิจเสรี

การปฏิรูปประเทศที่มีความก้าวหน้าที่สำคัญ เช่น การปรับเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากเดิมแบบคงที่ (Conventional Pegged Regime) มาเป็นระบบลอยตัวแบบจัดการ (Managed Floating Regime) ที่เป็นไปตามอุปสงค์และอุปทานในตลาด ตั้งแต่วันที่ 2 เมษายน 2555 การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ 11 แห่ง ทำการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้ เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2555 เมียนมาร์ได้ออกกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ซึ่งมีสาระสำคัญเปิดให้นักลงทุนต่างชาติกว้างขวางมากขึ้น ในสาขาที่หลากหลาย และเมื่อเดือนมิถุนายน 2556 ได้ออกกฎหมายธนาคารกลาง (Central Bank Law) เพื่อให้อำนาจในการบริหารจัดการธนาคารกลางอย่างเป็นอิสระแยกออกมาจากกระทรวงการคลัง และเมื่อต้นปี 2557 เมียนมาร์ได้รับความช่วยเหลือจาก IMF และ World Bank ในการริเริ่มการปฏิรูประบบการเงิน ซึ่งถือเป็นสาขาที่มีข้อจำกัดมากที่สุดสาขาหนึ่ง โดยคาดว่าภายใน 20 ปีข้างหน้า เมียนมาร์จะอนุญาตให้ธนาคารต่างชาติร่วมทุนกับธนาคารในประเทศ และในที่สุดจะอนุญาตให้มีการตั้งสำนักงานสาขาของธนาคารต่างชาติ

แม้ว่าการปฏิรูปประเทศได้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง แต่เมียนมาร์ยังต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เนื่องจากรัฐบาลยังไม่สามารถจัดการแก้ไขปัญหาเรื้อรังของประเทศ เช่น ความบกพร่องในด้านการจัดเก็บรายได้จากภาษี รวมถึงปัญหาคอร์รัปชัน ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่จะสนับสนุนให้เมียนมาร์มีการพัฒนาเศรษฐกิจที่ก้าวหน้า คือ ความอิสระในการบริหารจัดการของธนาคารกลาง ความมีประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณ ด้านบริการทางสังคม และการบังคับใช้กฎหมายด้านต่างๆ อาทิ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและทรัพย์สินทั่วไป

ในช่วงที่ผ่านมา นักลงทุนต่างชาติได้ให้ความสนใจในการลงทุนในเมียนมาร์ในสาขาก๊าซธรรมชาติ พลังงาน ไม้ และเหมืองแร่ แต่การลงทุนดังกล่าว ได้ให้ประโยชน์แก่กลุ่มคนเพียงบางกลุ่มในประเทศ ขณะที่บาง

สาขา โดยเฉพาะเหมืองแร่และป่าไม้ เป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ส่วนอุตสาหกรรมการผลิต การท่องเที่ยว และภาคบริการ ยังประสบปัญหาความบกพร่องด้านโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่เพียงพอ นอกจากนี้ อุปสรรคสำคัญในการทำธุรกิจการค้ากับเมียนมาร์ คือ ความไม่แน่นอนของนโยบายการค้า รวมถึงการไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายในประเทศที่เชื่อถือได้ และข้อจำกัดของระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่มีเพียง 3 สกุล คือ เงินเหรียญสหรัฐ ยูโร และเหรียญสิงคโปร์

สำหรับการพัฒนาภาคเกษตร เมียนมาร์ได้ตั้งเป้าหมายจะกลับมาเป็นอันดับ 1 ในการเป็นศูนย์กลางการค้าข้าวและเป็นอันดับ 1 ของผู้ส่งออกข้าวในอาเซียน ในปี 2563 โดยการนำเข้าข้าวของเมียนมาร์เป็นของภาคเอกชนร้อยละ 100 และมีรัฐบาลให้การสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2555 – พฤษภาคม 2556 เมียนมาร์มีการส่งออกข้าวปริมาณ 1.5 ล้านตัน ถือเป็นปริมาณการส่งออกสูงสุดในรอบ 10 ปี

การที่เมียนมาร์มีพัฒนาการทางบวกในมิติต่างๆ หลังการเลือกตั้งในปี 2554 ที่สำคัญ อาทิ การปฏิรูปประชาธิปไตย การปล่อยตัวนักโทษการเมือง การให้ความร่วมมืออย่างดีและต่อเนื่องกับองค์การแรงงานระหว่างประเทศในการขจัดแรงงานบังคับ และความมุ่งมั่นของรัฐบาลที่จะเดินหน้าในเรื่องเหล่านี้ต่อไป ทำให้ประเทศพัฒนาแล้ว เช่น สหภาพยุโรปและสหรัฐฯ ได้พิจารณาทบทวนมาตรการคว่ำบาตรและการคว่ำบาตร GSP ให้แก่เมียนมาร์ นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังได้ผ่อนคลายนโยบายกำหนดในการออกไปลงทุนและการส่งออกไปยังเมียนมาร์อย่างไรก็ดี เมียนมาร์ยังต้องเดินหน้าปรับปรุงบรรยากาศการลงทุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างชาติ

สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจของเมียนมาร์ EIU (เดือนมกราคม 2557) คาดการณ์ว่า ในช่วงปี 2556/57 จะมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 5.5 และมีแนวโน้มดีต่อเนื่องถึงปี 2557/58 – 2560/61 โดยในช่วงปีแรกของการคาดการณ์ เป็นการขยายตัวของการลงทุนจากต่างชาติ เช่น จีน เกาหลีใต้ และไทย ในอุตสาหกรรมที่สำคัญ คือ พลังงาน น้ำมันปิโตรเลียม และโครงสร้างพื้นฐาน ขณะที่สาขาอื่นๆ เช่น การผลิตและการท่องเที่ยว เริ่มมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นด้วย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการผลิตและประกอบชิ้นส่วนยานยนต์ เสื้อผ้า ยาง และพลาสติก รวมถึงบริการโรงแรม

สำหรับการขยายตัวของการบริโภคในประเทศที่มีสัดส่วนถึงร้อยละ 80 ของ GDP คาดว่าจะมีการขยายตัวไม่มากนัก คือ ในอัตราร้อยละ 4 ต่อปี ส่วนอัตราเงินเฟ้อ ในช่วงปี 2556/57 มีอัตราเฉลี่ยร้อยละ 6.1 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของราคาอาหาร และคาดว่าจะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของราคาทรัพย์สิน ตลอดจนการขยายตัวของเครดิตและความต้องการภายในประเทศ ทำให้คาดว่า เมียนมาร์จะมีอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยร้อยละ 6.7 ต่อปี ในช่วงปี 2556-60 ด้านการค้าระหว่างประเทศ ในช่วงปี 2556-57 จะมีอัตราการขยายตัวของการนำเข้าสินค้าทุน เพื่อนำมาใช้ในโครงการลงทุนของต่างชาติในสาขาน้ำมันและก๊าซ พลังงานเหมืองแร่ และโครงสร้างพื้นฐาน ขณะเดียวกัน ความต้องการสินค้าของเมียนมาร์จากประเทศในภูมิภาคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติ และอัญมณี รวมถึงแร่ธาตุ และไม้

2.2 เครื่องชี้วัดทางเศรษฐกิจ (2556)

ผลิตภัณฑ์มวลรวม : 59.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

	จำแนกเป็น ภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 38.8
	อุตสาหกรรม ร้อยละ 19.3 และบริการ ร้อยละ 41.8
ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว	: 915 เหรียญสหรัฐฯ
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	: ร้อยละ 5.5
อัตราเงินเฟ้อ	: ร้อยละ 6.1
อัตราการว่างงาน	: ร้อยละ 4.0
เงินลงทุนจากต่างประเทศ	: 1,000.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
ทุนสำรองต่างประเทศ	: 6.977 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555)
ดุลบัญชีเดินสะพัด	: -2.578 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ
หนี้ต่างประเทศ	: 5.591 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555)
สกุลเงิน	: จี๊ต (Kyat : Kt) = 100 Pyas
อัตราแลกเปลี่ยน (ทางการ)	: ประมาณ 31.25 จี๊ต : 1 บาท (ณ ธันวาคม 2557)
ระบบอัตราแลกเปลี่ยน	: ระบบลอยตัวภายใต้การจัดการ (Managed floating exchange rate system) (เริ่มใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2555 แทนที่ระบบเดิมแบบคงที่ (Conventional pegged arrangement) ซึ่งถูกใช้มานาน 35 ปี)

2.3 นโยบายเศรษฐกิจ

นับตั้งแต่มีการปรับเปลี่ยนรัฐบาลชุดใหม่เมื่อต้นปี 2554 เมียนมาร์ได้ประกาศนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจมหภาค ภายใต้กรอบงานการปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคม (Framework for Economic and Social Reform: FESR) ซึ่งประกาศเมื่อเดือนธันวาคม 2555 เพื่อเป็นแผนงานสำหรับในช่วง 3 ปีข้างหน้า (ปี 2556-2558) โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงจากระบบเศรษฐกิจแบบวางแผนจากส่วนกลาง (centrally-planned economy) เป็นระบบตลาดนำ โดยให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร การกระจายทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกันทั่วทั้งประเทศ การส่งเสริมการลงทุนจากทั้งในและนอกประเทศ การพัฒนาโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางและการลดความยากจน

อย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัติ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของเมียนมาร์ยังมีความคืบหน้าไม่มากนัก โดยรัฐบาลยังไม่มีแนวทางชัดเจนในการปฏิรูปประเทศไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นอกจากนี้ ภาคการผลิตหลายสาขา ยังถูกแทรกแซงและควบคุมโดยรัฐบาล ขณะที่นโยบายและกฎระเบียบทางการค้าและการลงทุนมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย สร้างความไม่มั่นใจต่อนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งยังคงเข้ามาลงทุนเพียงบางสาขา เช่น น้ำมันและก๊าซ ไม้ และเหมืองแร่ ขณะที่สาขาที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ เช่น ภาคอุตสาหกรรมผลิต การเกษตร และโครงสร้างพื้นฐาน ยังต้องได้รับการส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้น

2.4 การลงทุน

เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2555 เมียนมาร์ได้ประกาศใช้กฎหมายการลงทุนต่างชาติฉบับใหม่ หลังจากที่ผ่านมาความเห็นชอบจากประธานาธิบดีเต็ง เ่ง ซึ่งจะถูกนำมาใช้แทนกฎหมายการลงทุนฉบับเดิมที่ใช้มาตั้งแต่ปี

2531 นอกจากนี้ ยังได้มีการออกกฎระเบียบการดำเนินงาน (Implementing rules) ภายใต้กฎหมายการลงทุน เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2556 เพื่อระบุนโยบายการสาขาที่สงวนการลงทุนไว้ให้แก่เฉพาะคนชาติเมียนมาร์ และประกาศของคณะกรรมการการลงทุนแห่งเมียนมาร์ (Myanmar Investment Commission : MIC) เลขที่ 1/2013 ซึ่งระบุนโยบายการสาขาที่มีข้อจำกัด/ห้ามการลงทุนจากต่างชาติ รวมถึงสาขาที่นักลงทุนต่างชาติต้องขออนุญาตจากหน่วยงานที่รับผิดชอบก่อนเข้ามาลงทุน

2.4.1 หน่วยงานกำกับดูแลด้านการลงทุน

คณะรัฐมนตรีเมียนมาร์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการการลงทุนแห่งเมียนมาร์ (Myanmar Investment Commission : MIC) ประกอบด้วย ประธานและสมาชิกคณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสำคัญ รวมถึงข้าราชการ และผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระที่มีความเชี่ยวชาญ โดย MIC ทำหน้าที่พิจารณาอนุมัติโครงการลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ สำหรับโครงการลงทุนจากต่างชาติ คณะกรรมการการลงทุนจากต่างประเทศ (The Union of Myanmar Foreign Investment Commission : FIC) จะเป็นผู้พิจารณากลับกรองโครงการลงทุนในเบื้องต้น ทั้งนี้ แนวทางการอนุญาตโครงการลงทุนตามกฎหมายฉบับใหม่ ใช้แนวทาง Negative List กล่าวคือ นักลงทุนต่างชาติสามารถเข้ามาลงทุนในทุกสาขา ยกเว้นสาขาที่สงวนไว้ให้แก่คนเมียนมาร์ ตามที่ระบุไว้ใน Implementing rules หรือสาขาที่มีข้อจำกัดตามประกาศของ MIC ดังกล่าวข้างต้น ขณะที่ตามกฎหมายการลงทุนฉบับเดิม ใช้แนวทาง Positive List คือ การระบุเฉพาะสาขาที่อนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาลงทุน

2.4.2 รูปแบบการลงทุนจากต่างชาติ

ภายใต้กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ ต่างชาติสามารถเข้ามาลงทุนในเมียนมาร์ใน 3 รูปแบบ คือ

- 1) การถือหุ้นของต่างชาติร้อยละ 100
- 2) การทำธุรกิจร่วมทุน (Joint Venture) ระหว่างต่างชาติดกับคนเมียนมาร์ โดยมีสัดส่วนการถือหุ้น

แล้วแต่จะตกลงกัน

- 3) การทำงานตามสัญญาว่าจ้าง

สำหรับการลงทุนในสาขาที่มีข้อจำกัด นักลงทุนต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 80 ส่วนทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ กำหนดว่า ธุรกิจภาคอุตสาหกรรม โรงแรม และก่อสร้าง ต้องมีทุนขั้นต่ำ 150,000 เหรียญสหรัฐฯ ส่วนธุรกิจภาคบริการ การท่องเที่ยว สำนักงานตัวแทนธนาคารและบริษัทประกันภัย ต้องมีทุนขั้นต่ำ 50,000 เหรียญสหรัฐฯ

2.4.3 สิทธิประโยชน์ด้านภาษี

บริษัทต่างชาติมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ในช่วง 5 ปีแรก (เมื่อเทียบกับ 3 ปี ตามกฎหมายฉบับเดิม) และอาจได้รับการต่ออายุการยกเว้น/ลดหย่อนภาษีเงินได้ หากรัฐบาลเห็นว่าเป็นการลงทุนที่เป็นประโยชน์ต่อรัฐ

นอกจากนี้ ยังมีการยกเว้น/ลดหย่อนภาษีรูปแบบอื่น อาทิ การยกเว้น/ลดหย่อนภาษีเงินได้จากกำไรในการกลับมาลงทุนใหม่ภายใน 1 ปี การลดหย่อนภาษีลงร้อยละ 50 ของภาษีเงินได้จากกำไรในการส่งออก การ

ยกเว้นภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าประเภทเครื่องจักร และวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต สำหรับการดำเนินงานในช่วง 3 ปีแรก ฯลฯ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประเภทของการลงทุน

2.4.4 หลักประกันและความคุ้มครอง

รัฐบาลเมียนมาร์ให้ความคุ้มครองนักลงทุนต่างชาติตามกฎหมายฯ เช่น อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติโอนเงินทุนและผลกำไรกลับประเทศ และให้การรับรองว่ากิจการของนักลงทุนต่างชาติจะไม่ถูกยึดหรือถูกโอนไปเป็นของรัฐบาลในช่วงระหว่างที่ได้รับอนุญาตให้ลงทุน หรือช่วงที่ขยายเวลาในการลงทุนออกไป (ถ้ามี) ยกเว้น เป็นการกระทำเพื่อสาธารณะประโยชน์ ซึ่งนักลงทุนต่างชาติจะได้รับเงินชดเชยตามความเหมาะสม

2.4.5 การใช้ประโยชน์จากที่ดิน (Land Utilization)

นักลงทุนต่างชาติสามารถเช่าซื้อที่ดินจากรัฐบาล หรือภาคเอกชนเมียนมาร์ที่ได้รับอนุญาต ได้นาน 50 ปี ขึ้นอยู่กับประเภทและขนาดการลงทุน โดยต่ออายุสัญญาได้ 2 ครั้งๆ ละ 10 ปี รวม 70 ปี (เมื่อเทียบกับกฎหมายฉบับเดิม คือ 30 ปี ต่ออายุได้ 15 ปี รวม 45 ปี)

2.4.6 การจ้างพนักงานและคนงาน

ตามกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ กำหนดเงื่อนไขให้นักลงทุนต่างชาติที่ต้องการจ้างพนักงานที่มีความเชี่ยวชาญ ช่างเทคนิค และพนักงาน จะต้องจ้างพนักงานชาวเมียนมาร์อย่างน้อยร้อยละ 25 ในช่วง 2 ปีแรก โดยให้เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 50 ในปี 3-4 และร้อยละ 75 ในปี 5-6 อย่างไรก็ตาม สำหรับงานด้านวิชาการ กำหนดเวลาดังกล่าวอาจขยายออกไปได้อีก ขึ้นอยู่กับ MIC จะเห็นสมควร นอกจากนี้ จะต้องจัดให้มีการฝึกอบรมให้แก่พนักงานเมียนมาร์เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถอย่างต่อเนื่อง ส่วนงานที่ไม่ใช่ฝีมือและความเชี่ยวชาญ จะต้องจ้างเฉพาะชาวเมียนมาร์เท่านั้น

2.4.7 ภาษีสำหรับนักลงทุนต่างชาติในเมียนมาร์

ภาษีที่เกี่ยวข้องมี 5 ประเภท คือ (1) ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate tax) (2) ภาษีธุรกิจ (Commercial tax) (3) ภาษีหัก ณ ที่จ่าย (Withholding tax) (4) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal income tax) และ (5) ภาษีกำไรจากการขายทรัพย์สิน (Capital gains tax) ทั้งนี้ อัตราภาษีสำหรับผู้ประกอบการในประเทศ (resident citizens) นักลงทุนต่างชาติที่มีถิ่นพำนักในเมียนมาร์ (resident foreigners)¹ และนักลงทุนต่างชาติที่ไม่มีถิ่นพำนักในเมียนมาร์ (non-resident foreigners)² มีอัตราแตกต่างกัน ดังนี้

ประเภทภาษี	Resident citizens	Resident foreigners	Non-resident foreigners
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	25	25	35
ภาษีธุรกิจ	0-100	0-100	0-100

¹ หมายถึง ชาวต่างชาติที่เข้าไปทำงานในเมียนมาร์ ตั้งแต่ 183 วันขึ้นไป

² หมายถึง ชาวต่างชาติที่เข้าไปทำงานในเมียนมาร์ ไม่ถึง 183 วัน

ประเภทภาษี	Resident citizens	Resident foreigners	Non-resident foreigners
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย คิดจาก - ดอกเบี้ย	n.a.	n.a.	15
¹ หมายถึง ชาวต่างชาติที่เข้าไป ทำงานในเมียนมาร์ ไม่ถึง 183 วัน	15	15	20
- ค่าธรรมเนียม (royalties) - รายได้จากการใช้จ่ายของ รัฐบาล สหกรณ์ และองค์กรตาม กฎหมายที่มีอยู่	2	2	3.5
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	2-30	2-30	35
ภาษีกำไรจากการขายทรัพย์สิน	10	10	40

ที่มา: Directorate of Investment and Company Administration (DICA), Myanmar Investment Guide

2.4.8 ขั้นตอนการขออนุญาตลงทุน

ในขั้นตอนแรก นักลงทุนต่างชาติจะต้องจดทะเบียนธุรกิจกับ Directorate of Investment and Company Administration (DICA) ซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงวางแผนและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยจะใช้เวลาภายใน 1 วัน (ยกเว้น กิจการร่วมทุนกับรัฐวิสาหกิจ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายบริษัทเฉพาะ (Special Company Act 1950)) และหลังจากที่นักลงทุนต่างชาติได้วางเงินฝากสำหรับค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนไว้กับธนาคารเศรษฐกิจเมียนมาร์ (Myanmar Economic Bank) จะได้รับใบรับรองการจดทะเบียนชั่วคราว (Temporary registration certificate) ซึ่งมีอายุ 6 เดือน และเมื่อครบอายุแล้ว จึงจะได้รับใบรับรองการจดทะเบียนธุรกิจ (Company Incorporation Certificate)

ในการขออนุมัติโครงการลงทุน นักลงทุนจะต้องยื่นข้อเสนอโครงการตามแบบฟอร์มที่กำหนด พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อ MIC ซึ่งจะพิจารณาอนุมัติ/ปฏิเสธเอกสารดังกล่าวภายใน 15 วัน โดย MIC จะพิจารณาตัดสินว่า โครงการลงทุนได้รับการอนุมัติหรือไม่ ภายใน 90 วัน ทั้งนี้ ตามหลักการทั่วไป MIC จะพิจารณาให้การอนุมัติโครงการลงทุนที่ไม่ขัดกับผลประโยชน์ของรัฐและประชาชนในภาพรวม และต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ

นอกจากนี้ นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในภาคการผลิตเพื่อส่งออก ซึ่งจะต้องมีการนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ และวัตถุดิบเพื่อผลิตสินค้า จำเป็นต้องจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์เมียนมาร์ เพื่อขอใบอนุญาตการเป็นผู้ส่งออก/นำเข้าด้วย

2.4.9 ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุนและความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน

จนถึงปัจจุบัน (ณ เดือนมกราคม 2556) เมียนมาร์ได้จัดทำความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุน รวม 8 ประเทศ และความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน รวม 8 ประเทศ ดังนี้

ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุน

ประเทศ/ภูมิภาค	วันที่ลงนาม	วันที่มีผลบังคับใช้
ฟิลิปปินส์	17 มกราคม 2541	11 กันยายน 2541
เวียดนาม	15 กุมภาพันธ์ 2543	-
จีน	12 ธันวาคม 2544	21 พฤษภาคม 2545
สปป.ลาว	5 พฤษภาคม 2546	-
ไทย	14 มีนาคม 2551	-
อินเดีย	24 มิถุนายน 2551	8 กุมภาพันธ์ 2552
คูเวต	6 สิงหาคม 2551	-
สหภาพยุโรป	21 พฤษภาคม 2556	-

ที่มา: UNCTAD IIA online databas

ทั้งนี้ สิทธิที่นักลงทุนของภาคีคู่สัญญาพึงจะได้รับภายใต้ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุน ได้แก่

- ๑) สิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับนักลงทุนท้องถิ่นหรือชาติอื่น ๆ ที่มาลงทุนในประเทศนั้นๆ
- ๒) สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากการเวนคืนทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือถ้าทรัพย์สินถูกเวนคืนเพื่อประโยชน์สาธารณะก็จะต้องได้รับค่าชดเชยที่เหมาะสมและรวดเร็ว
- ๓) สิทธิที่จะสามารถโอนเงินลงทุนและผลตอบแทนกลับประเทศได้โดยเสรี
- ๔) สิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม และ
- ๕) สิทธิที่จะได้รับค่าชดเชยที่เหมาะสมและรวดเร็ว ในกรณีที่ทรัพย์สินเสียหายจากเหตุการณ์ไม่สงบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจลาจล การประท้วง หรือรัฐประหาร

นอกจากนี้ คุณลักษณะที่สำคัญของความตกลงฯ คือ พันธกรณีในการระงับข้อพิพาทระหว่างนักลงทุนกับรัฐภาคี (Investor-State Dispute Settlement – ISDS) โดยนักลงทุนสามารถฟ้องร้องรัฐบาลของประเทศที่เข้าไปลงทุนเพื่อปกป้องสิทธิของตนภายใต้ความตกลงฯ ผ่านกระบวนการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ (international arbitration) ในกรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยไม่จำเป็นต้องรอการช่วยเหลือจากรัฐบาลของตน

ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน

ประเทศ/ภูมิภาค	วันที่มีผลบังคับใช้
สหราชอาณาจักร	1 ตุลาคม 2491
เวียดนาม	1 เมษายน 2547
สาธารณรัฐเกาหลี	1 เมษายน 2547
มาเลเซีย	1 เมษายน 2552
อินเดีย	1 เมษายน 2552

ประเทศ/ภูมิภาค	วันที่มีผลบังคับใช้
สิงคโปร์	1 เมษายน 2553
สปป.ลาว	1 เมษายน 2554
ไทย	1 เมษายน 2555

ที่มา: UNCTAD IIA online databas

2.4.10 เขตเศรษฐกิจพิเศษ

กฎหมายหลักที่กำกับดูแล คือ กฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษ ปี 2554 ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการทบทวน โดยมีสิทธิประโยชน์ที่นักลงทุนจะได้รับ อาทิ การยกเว้นภาษีเงินได้ในช่วง 5 ปีแรก สำหรับกำไรจากการส่งออก และลดหย่อนให้ต่ออีกร้อยละ 50 ในช่วง 5 ปีถัดไป การลดหย่อนภาษีเงินได้จากกำไรจากการส่งออก สำหรับการกลับมาลงทุนใหม่ การยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องจักร และอุปกรณ์ สำหรับธุรกิจเพื่อการส่งออก การยกเว้นภาษีนำเข้าและภาษีธุรกิจในช่วง 5 ปี สำหรับการนำเข้าเครื่องจักรและยานยนต์ และลดหย่อนให้ต่ออีกร้อยละ 50 ในช่วง 5 ปีถัดไป เป็นต้น

ปัจจุบัน เมียนมาร์อยู่ระหว่างการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ 3 แห่ง คือ ทวาย Kyauk Phyu และ Thilawa

2.4.11 สถิติการลงทุนจากต่างประเทศในเมียนมาร์

การลงทุนจากต่างชาติในเมียนมาร์ ในช่วงครึ่งแรกของปีงบประมาณ 2556/57 (เม.ย.-ก.ย.) มีมูลค่ารวม 1.6 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนซึ่งมีมูลค่า 1.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมพลังงาน น้ำมัน และก๊าซ อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาดังกล่าว ไม่มีการลงทุนใหม่ในสาขาพลังงาน น้ำมัน และก๊าซ เนื่องจากการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ได้เริ่มดำเนินการไปแล้ว เช่น การลงทุนของจีนในการสร้างท่อส่งน้ำมันและก๊าซจากเมียนมาร์ไปยังจีนทางตอนใต้ ขณะที่มีการขออนุมัติโครงการลงทุนใหม่ในภาคการผลิตถึง 1.3 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ จากผู้ประกอบการ 45 ราย เมื่อเปรียบเทียบกับเพียง 400 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2555/56 โดยส่วนใหญ่เป็นธุรกิจการผลิตและประกอบชิ้นส่วนยานยนต์ (เช่น บริษัทนิสสันของญี่ปุ่น) การผลิตเสื้อผ้า วัสดุก่อสร้าง และสีทาบ้าน นอกจากนี้ ยังมีโครงการลงทุนในธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยว มูลค่า 229.4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ จากนักลงทุน 2 ราย ทั้งนี้ นักลงทุนรายใหญ่ ได้แก่ จีน รองลงมาได้แก่ สาธารณรัฐเกาหลี ไทย และสหราชอาณาจักร

2.4.12 การลงทุนของไทยในเมียนมาร์

ในปี 2554 มีการลงทุนไทยในเมียนมาร์ มูลค่ารวม 1,060.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 51.5 สาขาที่ลงทุนมาก ได้แก่ การท่องเที่ยวและบริการเกี่ยวเนื่อง ภัตตาคาร ร้านอาหาร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป พลาสติก ชิ้นส่วนยานยนต์ และธุรกิจบริการ

นักลงทุนไทยที่สำคัญในเมียนมาร์ เช่น เครือเจริญโภคภัณฑ์ (ซีพี) (กิจการเพาะปลูกพืชไร่ ฟาร์มไก่ ฟาร์มกุ้ง และผลิตอาหารสัตว์) ปตท.สผ. (สำรวจและขุดเจาะน้ำมันปิโตรเลียม) เครือเอสซีจี (ปูนซีเมนต์) กลุ่มมิตรผล (โรงงานผลิตน้ำตาลทราย) เครือสหพัฒน์ (โรงงานผลิตเบหมีกึ่งสำเร็จรูป และโรงไฟฟ้าชีวมวล) นอกจากนี้ ยัง

มีกลุ่มนักธุรกิจไทยที่อยู่ระหว่างการศึกษารัฐบาลเข้าไปลงทุนในสาขาต่างๆ อาทิ สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ไฟฟ้า ปีโตรเคมี ผลิตภัณฑ์พลาสติก และเกษตร

2.4.13 ปัญหาและอุปสรรคด้านการลงทุน

- 1) กฎระเบียบด้านการลงทุนส่วนใหญ่ยังขาดความชัดเจน และมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย นอกจากนี้ นักลงทุนต่างชาติยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เชื่อถือได้
- 2) ระบบบริหารเงินตราต่างประเทศของเมียนมาร์ มีข้อกำหนดในการทำธุรกรรมของบริษัทต่างชาติที่เข้มงวดมาก เช่น
 - ต้องเปิดบัญชีกับธนาคารที่รัฐบาลกำหนดเท่านั้น
 - การโอนเงินทุนและผลกำไรกลับประเทศต้องได้รับอนุญาตจากทางการก่อน ทำให้ไม่ได้รับความสะดวก และล่าช้า
 - ค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจของต่างชาติในเมียนมาร์ ต้องทำในสกุลเงินเหรียญสหรัฐเท่านั้น ทำให้มีต้นทุนทางการเงินเพิ่มขึ้นจากการแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ
- 3) ขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ เนื่องจากผลของการที่เมียนมาร์ถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากหลายประเทศมายาวนาน อาทิ การคว่ำบาตรของสหรัฐฯ และสหภาพยุโรป
- 4) ความไม่เพียงพอของระบบโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะระบบคมนาคมขนส่งและพลังงานไฟฟ้า เนื่องจากรัฐบาลไม่ได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศในการพัฒนา
- 5) ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในระบบราชการ
- 6) ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการทำธุรกิจระหว่างประเทศ

3. มาตรการด้านภาษี

3.1 ภาษีนำเข้า

ประเภท	อัตรากาซี (ร้อยละของมูลค่าสินค้านำเข้า)
สินค้าทุกประเภท (ยกเว้นคอมพิวเตอร์ ปู่ย เวชภัณฑ์ ฯลฯ)	25
สิ่งทอ	5-300
เครื่องจักรและอุปกรณ์	15-200
อุปกรณ์ในการขนส่ง	5-300
สินค้าอุปโภคบริโภค	50-200
สัตว์มีชีวิต พืช และต้นไม้	ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า
ขนส่งสัตว์ เครื่องบิน	0.5
แก้ว ผลิตภัณฑ์จากแก้ว	7.5
เครื่องยนต์ที่มีแอลกอฮอล์ และเครื่องยนต์ขนาดตั้งแต่ 3000 CC.	40

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง

หมายเหตุ: อัตรากาซีเฉลี่ยของมูลค่าสินค้านำเข้ารวมค่าประกันและค่าระวาง (Cost Insurance Freight Price: C.I.F)

3.2 ภาษีส่งออก

ผู้ที่สามารถส่งออกได้ต้องเป็นองค์กร หรือตัวแทนของรัฐบาลเมียนมาร์เท่านั้น โดยมีอัตราภาษีส่งออก สำหรับสินค้าแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

ประเภท	อัตราภาษี
แป้ง แป้งข้าวเจ้า	10 จีต ต่อเมตริกตัน
รำข้าว	10 จีต ต่อเมตริกตัน
กากน้ำมันพืช	ร้อยละ 5 ของมูลค่าส่งออก
ธัญพืช	ร้อยละ 5 ของมูลค่าส่งออก
ไม้ไผ่ หนังสัตว์	ร้อยละ 5 และร้อยละ 10 ของมูลค่าส่งออก

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง

4. มาตรการที่มีใช้ภาษี/มาตรการอื่นๆ

4.1 มาตรการห้ามนำเข้า

กระทรวงพาณิชย์เมียนมาร์ได้ออกประกาศหมายเลข 9/99 เรื่อง **ห้ามนำเข้าสินค้าในรูปแบบการค้าปกติผ่านทางชายแดน** จำนวน 15 รายการ ได้แก่ 1) ผงชูรส 2) น้ำหวานและเครื่องดื่ม 3) ขนมปิ้งกรอบทุกชนิด 4) หมากฝรั่ง 5) ขนมเค็ม 6) ขนมเวเฟอร์ 7) ช็อกโกแลต 8) อาหารกระป๋อง (เนื้อสัตว์และผลไม้) 9) เส้นหมี่และบะหมี่สำเร็จรูปทุกชนิด 10) เหล้า 11) เบียร์ 12) บุหรี่ 13) ผลไม้สดทุกชนิด 14. ผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับใช้ในครัวเรือนและใช้ส่วนตัวทุกชนิด และ 15) สินค้าที่ควบคุมการนำเข้าโดยกฎหมายที่มีอยู่แล้ว โดยอ้างเหตุผลความจำเป็นด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการขาดดุลการค้า และเพื่อสงวนเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ

ล่าสุด กระทรวงพาณิชย์เมียนมาร์ได้ออกประกาศยกเลิกมาตรการห้ามนำเข้าสินค้า 7 รายการ ได้แก่ ผงชูรส น้ำหวานและเครื่องดื่ม อาหารกระป๋อง (เนื้อสัตว์และผลไม้) เส้นหมี่ทุกชนิด ขนมปิ้งกรอบทุกชนิด ผลไม้ทุกชนิด ผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับใช้ในครัวเรือนและใช้ส่วนตัวทุกชนิด ส่วนสินค้า 8 รายการที่เหลือ อยู่ระหว่างขั้นตอนการทบทวนเพื่อยกเลิกการห้ามนำเข้า

4.2 มาตรการห้ามส่งออก

กระทรวงพาณิชย์เมียนมาร์ได้ออกประกาศเรื่องห้ามส่งสินค้าออกไปต่างประเทศ เป็น **สินค้าที่ห้ามส่งออกในรูปแบบการค้าปกติทางทะเล 31 รายการ และ สินค้าที่ห้ามส่งออกในรูปแบบการค้าปกติผ่านทางชายแดน 32 รายการ** โดยหน่วยงานที่สามารถส่งออกได้ คือ รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจของเมียนมาร์เท่านั้น

รายการสินค้าที่ถูกห้ามส่งออก ได้แก่ 1) ข้าว ปลายข้าว รำ 2) น้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายแดง น้ำตาลดิบ 3) ถั่วลิสง น้ำมันถั่วลิสง 4) งา น้ำมันงา 5) เมล็ด Niger และน้ำมัน 6) เมล็ดมันฝรั่งและน้ำมัน 7) เมล็ดทานตะวันและน้ำมัน 8) กากพืชน้ำมันทุกชนิด 9) ฝ้ายและผลิตภัณฑ์ฝ้าย (ฝ้าย เส้นใย) 10) น้ำมันปิโตรเลียม 11) อัญมณี 12) ทองคำ 13) หยก 14) ไช่มุก 15) เพชร 16) ตะกั่ว 17) ดีบุก 18) วุลแฟรม 19) ส่วนผสมดีบุกและซีไลท์ 20) เงิน 21) ทองแดง 22) สังกะสี 23) ถ่านหิน 24) โลหะอื่นๆ 25) งาช้าง 26) โค กระบือ ช้าง ม้า สัตว์หายาก 27) หนังสัตว์ 28) เปลือกกุ้งป่น 29) อาวุธและเครื่องกระสุน 30) วัตถุโบราณ 31) ยางพารา 32) ไม้สัก

โดยรายการสินค้าที่ห้ามส่งออกในรูปแบบการค้าปกติทางทะเล คือ (1) – (31) และรายการสินค้าที่ห้ามส่งออกในรูปแบบการค้าปกติผ่านทางชายแดน คือ (1) – (32)

4.3 มาตรการการเก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมจากภาษีศุลกากรปกติ

(1) ในการขนส่งสินค้าผ่านแดนเมียนมาร์ไปยังประเทศที่สาม ผู้ส่งออกต้องเสียค่านายหน้าให้แก่ผู้นำเข้าเมียนมาร์ และค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมให้กับศุลกากรเมียนมาร์ รวมทั้งสิ้นในอัตราร้อยละ 12.5 โดยมี สินค้าผ่านแดนส่วนใหญ่ ได้แก่ ยานพาหนะและอุปกรณ์

(2) ในกรณีที่น่าเข้าสินค้าในราคา F.O.B ผู้นำเข้าจะต้องทำประกันภัยสินค้ากับ Myanmar Insurance Company และใช้บริษัท Myanmar Five Star Line เป็นผู้ขนส่งสินค้าเท่านั้น โดยผู้นำเข้าจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมนำเข้าสินค้า ยกเว้นสินค้าที่เข้าชายได้รับการยกเว้น ดังนี้

- สินค้าที่นำเข้าโดยองค์กรที่ดำเนินธุรกิจภายใต้กฎหมายการลงทุนต่างประเทศของเมียนมาร์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการนำเข้ามาเพื่อใช้ในการทำธุรกิจ
- เครื่องจักร เครื่องมือ ส่วนประกอบของเครื่องจักร ชิ้นส่วนอะไหล่ และวัสดุที่มีความจำเป็นต้องใช้สำหรับการก่อสร้าง โดยนำเข้ามาในฐานะสินค้าทุนตามที่ระบุโดย MIC
- สินค้าที่นำเข้าโดยหน่วยงานของรัฐ
- สินค้าที่นำเข้าเพื่อวัตถุประสงค์ใช้ในงานราชการ
- สินค้าทุนที่นำเข้าภายใต้โครงการลงทุนประจำปี
- รถยนต์ใหม่ที่ใช้เพื่อธุรกิจนำเข้า โดยระบบชายฝากและชายในประเทศเป็นสกุลเหรียญสหรัฐฯ
- สินค้าที่นำเข้าโดยบริษัทน้ำมันที่ทำธุรกิจภายใต้ข้อตกลงร่วมกับ Myanmar Oil and Enterprise
- สินค้าที่นำเข้าโดยคณะทูต
- ยาและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตยาที่นำเข้าโดยหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชนที่จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า-ส่งออก เพื่อใช้สนับสนุนด้านสาธารณสุข หรือเพื่อการให้สวัสดิการทางสังคม
- ปุ๋ย เครื่องมือการเกษตร เครื่องจักรกลการเกษตรและยาฆ่าแมลงที่ใช้เพื่อพัฒนาภาคการเกษตร ที่นำเข้าโดยหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชนที่จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า-ส่งออก

4.4 มาตรการขอใบอนุญาตนำเข้า

ในเบื้องต้น ผู้ที่ต้องการทำธุรกิจนำเข้า-ส่งออกต้องยื่นขอจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า-ส่งออกที่สำนักงานทะเบียนนำเข้า-ส่งออก กรมการค้า กระทรวงพาณิชย์เมียนมาร์ โดยรัฐบาลเมียนมาร์มีนโยบาย Export Earning Policy กล่าวคือ ผู้นำเข้าต้องใช้เงินรายได้จากการส่งออกนำมาเข้าสินค้า หากไม่มี ผู้นำเข้าต้องซื้อบัญชีเงินเหรียญสหรัฐฯ จากผู้ส่งออกที่มีรายได้เงินตราต่างประเทศ เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับใช้ประกอบการขออนุญาตนำเข้า โดยผู้นำเข้าต้องมีบัญชีเงินฝากสกุลเงินต่างประเทศที่ Myanmar Investment and Commercial Bank (MICB) หรือ Myanmar Foreign Trade Bank (MFTB)

นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดเพดานการนำเข้า ครั้งละไม่เกิน 100,000 เหรียญสหรัฐฯ โดยกระทรวงพาณิชย์เมียนมาร์ได้จำแนกรายการสินค้าที่ต้องขออนุญาตนำเข้า ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- (1) สินค้าจำเป็น (Priority Items) ได้แก่ เครื่องจักรและอะไหล่ วัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรม ปุ๋ย ยาฆ่า

แมลง ยากำจัดวัชพืช ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร สารปรุงแต่ง วัสดุก่อสร้าง ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง ยาและอุปกรณ์ผลิตยา เครื่องจักรและวัสดุด้านการประมง วัสดุเพื่อใช้ในการทำปุ๋ย เครื่องมือในการผลิตไฟฟ้า เครื่องเขียน และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม โดยผู้ที่ได้รับใบอนุญาตนำเข้าต้องนำเข้าภายในเวลา 6 เดือน

(2) สินค้าฟุ่มเฟือย (Optional Items) ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม สิ่งทอ ของใช้ส่วนบุคคล ของใช้ในครัวเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้า ยานพาหนะและสินค้าเบ็ดเตล็ด โดยอนุญาตให้นำเข้าด้วยมูลค่าเท่ากับมูลค่าการนำเข้าสินค้าจำเป็น

อย่างไรก็ดี ปัจจุบัน รัฐบาลเมียนมาร์อยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวนนโยบาย Export Earning Policy เพื่อลดความเชื่อมโยงกันระหว่างรายได้จากการส่งออกและการนำเข้า อันจะนำไปสู่การพัฒนาระบบเศรษฐกิจโดยมีตลาดเป็นตัวนำ

5. ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าของไทย

(1) ความไม่ปลอดภัยตามแนวชายแดนไทยกับเมียนมาร์ เนื่องจากการสู้รบระหว่างรัฐบาลเมียนมาร์กับชนกลุ่มน้อย ทำให้ต้องปิดด่านการค้าชายแดนบ่อยครั้ง ส่งผลให้สินค้าไทยขาดตลาด และเสียเปรียบสินค้าจากประเทศคู่แข่งอื่น เช่น จีน

(2) ระบบการเงินไม่มีเสถียรภาพ ขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ

(3) กฎระเบียบทางการค้ามีการเปลี่ยนแปลงบ่อย และไม่มี ความชัดเจน เป็นอุปสรรคต่อการวางแผนทำธุรกิจของภาคเอกชน

(4) ปัญหาการเก็บค่าธรรมเนียมอย่างไม่เป็นทางการในการติดต่อประสานงานกับทางราชการเมียนมาร์ เป็นการเพิ่มต้นทุนการทำธุรกิจ

(5) เส้นทางคมนาคมทางถนนมีความชำรุดทรุดโทรม เป็นอุปสรรคต่อการขนส่ง โดยเฉพาะสินค้าเน่าเสียง่าย เพื่อส่งออกจากไทยผ่านแดนเมียนมาร์ไปยังจีน

(6) เมียนมาร์ยังไม่มี การจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง และทันสมัย ทำให้ขาดข้อมูลด้านกฎระเบียบทางการค้า ตลอดจนข้อมูลการตลาดและการเงินที่เชื่อถือได้

6. ความสัมพันธ์ทางการค้ากับไทย

6.1 ภาครัฐบาล

ความสัมพันธ์ทวิภาคี

- ข้อตกลงทางการค้าไทย-สาธารณรัฐสหภาพพม่า ลงนามเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2532 ณ กรุงย่างกุ้ง สาธารณรัฐสหภาพพม่า

- บันทึกความเข้าใจเพื่อการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Commission: JTC) ไทย-สาธารณรัฐสหภาพพม่า ลงนามเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2533 ณ กรุงย่างกุ้ง มีการประชุมไปแล้ว 6 ครั้ง ครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 1-2 พฤศจิกายน 2555 ณ กรุงเทพฯ

- ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (Joint Commission: JC) ไทย-สาธารณรัฐสหภาพพม่า ลงนามเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2536 ณ กรุงเทพฯ ประชุมไปแล้ว 7 ครั้ง ครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 27 - 28 กุมภาพันธ์ 2556 ณ กรุงเนปิดอว์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

- ความตกลงการค้าชายแดนไทย-สาธารณรัฐสหภาพพม่า ลงนามเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2539 ณ กรุงย่างกุ้ง

- บันทึกความเข้าใจร่วม (MOU) ว่าด้วยการธนาคารระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทยและธนาคารสาธารณรัฐสหภาพพม่า ลงนามเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2539

- ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน ไทย-เมียนมาร์ ลงนามเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2551

- ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2555

ความสัมพันธ์ในกรอบอื่น

- อาเซียน: เมียนมาร์ได้เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 โดยปัจจุบันอาเซียนได้ตั้งเป้าหมายการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) ในปี 2558

- กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region Economic Cooperation: GMS-EC) ตั้งแต่ปี 2535 ประกอบด้วย ประเทศสมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมาร์ เวียดนาม ไทย และจีนตอนใต้ มีความก้าวหน้าที่สำคัญ คือ การพัฒนาเส้นทางเศรษฐกิจ (Economic Corridors) เชื่อมโยงระหว่างกัน และการจัดทำความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดน (Cross Border Transport Agreement: CBTA)

- ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2546 ประกอบด้วย ประเทศสมาชิก 5 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมาร์ เวียดนาม และไทย โดยผู้นำ 5 ประเทศได้ร่วมกันประกาศปฏิญญาพุกาม (Pagan Declaration) และแผนปฏิบัติการ (Plan of Action) ครอบคลุมความร่วมมือ ๕ สาขา ได้แก่ การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน ความร่วมมือด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม การท่องเที่ยว และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

- ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2540 ภายใต้ชื่อ BIST-EC (Bangladesh-India-Sri Lanka-Thailand Economic Cooperation) ต่อมา เปลี่ยนชื่อเป็น BIMSTEC ประกอบด้วย ประเทศสมาชิก 7 ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย เมียนมาร์ เนปาล ศรีลังกา และไทย โดยเมียนมาร์ได้เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2540 ครอบคลุมความร่วมมือ 14 สาขา ประกอบด้วย 1) การค้าและการลงทุน 2) เทคโนโลยี 3) คมนาคม 4) พลังงาน 5) ท่องเที่ยว 6) ประมง 7) เกษตร 8) สาธารณสุข 9) การจัดการสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติ 10) การต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ 11) การลดความยากจน 12) วัฒนธรรม 13) ปฏิสัมพันธ์ในระดับประชาชน 14) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

6.2 ภาคเอกชน

- ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยกับหอการค้าและสภาอุตสาหกรรมสาธารณรัฐสหภาพพม่า ลงนามเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2538 ณ กรุงย่างกุ้ง

- สมาคมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจไทย-สาธารณรัฐสหภาพพม่า จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2541

7. การค้าระหว่างไทย-เมียนมาร์

7.1 1 การค้ารวม ในปี 2556 เมียนมาร์เป็นคู่ค้าอันดับที่ 5 ของไทยในอาเซียนรองจากมาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย เวียดนาม และเป็นคู่ค้าอันดับที่ 17 ของไทยในโลก ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2552-2556) การค้าระหว่างไทยกับเมียนมาร์ มีมูลค่าเฉลี่ยประมาณปีละ 6,033.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 20.2 ต่อปี ในช่วง 10 เดือนแรก (ม.ค.-ต.ค.) ของปี 2557 การค้าไทย-เมียนมาร์ มีมูลค่า 6,662.89 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 4.32 โดยไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้า 398.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปี	ปริมาณการค้ารวม			ส่งออก		นำเข้า		ดุลการค้า
	มูลค่า	สัดส่วน	%Δ	มูลค่า	%Δ	มูลค่า	%Δ	
2552	4,326.28	1.51	-8.10	1,544.70	16.03	2,781.58	-17.61	-1,236.88
2553	4,886.82	1.30	12.96	2,072.96	34.20	2,813.87	1.16	-740.91
2554	6,331.73	1.40	29.57	2,845.92	37.29	3,485.80	23.88	-639.88
2555	6,801.13	1.42	7.41	3,127.05	9.88	3,674.01	5.40	-546.96
2556	7,821.56	1.63	15.01	3,788.64	21.16	4,032.93	9.77	-244.29
2557 (ม.ค.-ต.ค.)	6,662.89	1.74	4.32	3,530.53	13.49	3,132.36	-4.38	398.16

หมายเหตุ : สัดส่วน = การค้าสองฝ่ายต่อการค้ารวมของไทยทั้งหมด, %Δ = % การเปลี่ยนแปลง

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

7.2 การส่งออก ในปี 2556 เมียนมาร์เป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 7 ของไทยในอาเซียนรองจากมาเลเซีย สิงคโปร์อินโดนีเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ กัมพูชา และเป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 16 ของไทยในโลก ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2552-2556) การส่งออกของไทยไปเมียนมาร์มีมูลค่าเฉลี่ยประมาณปีละ 2,675.85 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 36.3 ต่อปี ในช่วง 10 เดือนแรก (ม.ค.-ต.ค.) ของปี 2557 ไทยมีการส่งออกไปยังเมียนมาร์มูลค่า 3,530.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 13.49

สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไปเมียนมาร์

มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556	2557 (ม.ค.-ต.ค.)	Δ 57/56
1. น้ำมันสำเร็จรูป	274.0	323.4	407.1	460.1	498.8	431.2	7.91
2. เครื่องดื่ม	100.9	155.9	245.5	311.1	316.6	332.3	27.09
3. เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	24.3	54.3	250.9	189.7	270.5	304.8	45.90
4. ปูนซีเมนต์	84.5	149.7	120.2	163.2	200.4	188.9	12.55
5. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	76.7	110.2	144.4	160.9	196.3	140.3	-13.21
6. เคมีภัณฑ์	72.1	95.6	109.8	128.0	141.2	129.9	10.02
7. รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	65.8	72.9	139.4	81.3	151.3	126.2	3.71
8. ผ้าผืน	54.4	72.9	96.5	103.7	138.0	124.1	9.25
9. เครื่องสำอาง สบู่ ผลิตภัณฑ์รักษาผิว	45.6	66.1	91.6	101.1	123.2	119.1	15.79

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556	2557 (ม.ค.-ต.ค.)	Δ 57/56
10. ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูป	50.2	63.6	84.8	100.1	114.5	118.9	25.78
รวมสินค้า 10 รายการ	848.5	1,164.6	1,690.8	1,799.2	2,151.0	2,015.7	15.18
อื่นๆ	696.2	908.4	1,155.1	1,327.8	1,637.6	1,514.8	11.32
มูลค่ารวม	1,544.7	2,073.0	2,845.9	3,127.0	3,788.6	3,530.5	13.49

หมายเหตุ : สัดส่วน = การค้าสองฝ่ายต่อการค้ารวมของไทยทั้งหมด, %Δ = % การเปลี่ยนแปลง
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

7.3 การนำเข้า ในปี 2556 เมียนมาร์เป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 4 ของไทยในอาเซียน รองจากมาเลเซีย สิงคโปร์อินโดนีเซีย และเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 16 ของไทยจากทั่วโลก ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (2552-2556) การนำเข้าของไทยจากเมียนมาร์มีมูลค่าเฉลี่ยประมาณปีละ 3,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วง 10 เดือนแรก (ม.ค.-ต.ค.) ของปี 2557 ไทยมีการนำเข้าจากเมียนมาร์มูลค่า 3,132.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 4.38

สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจากเมียนมาร์

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556	มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	
						2557 (ม.ค.-ต.ค.)	%Δ 57/56
1. ก๊าซธรรมชาติ	2,327.2	2,595.4	3,292.2	3,422.9	3,674.7	2,806.5	-6.94
2. ไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	63.9	71.8	55.8	78.8	93.4	75.5	-7.77
3. สัตว์มีชีวิตไม่ได้ทำพันธุ์	2.1	5.6	10.0	14.2	32.2	51.4	18.79
4. น้ำมันดิบ	-	-	-	-	61.7	43.2	139.07
5. ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งจากผัก ผลไม้	18.7	27.9	16.4	13.8	27.3	32.3	38.02
6. สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	23.7	19.4	30.0	39.0	31.0	29.9	28.75
7. พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	2.9	1.2	0.9	12.3	37.8	18.7	-42.56
8. เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค	59.7	58.5	54.0	37.0	25.0	16.8	-17.55
9. เคมีภัณฑ์	-	-	-	-	1.9	12.6	30,254.09
10. เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	0.2	0.3	0.6	0.4	0.8	9.2	1,578.97
รวมสินค้า 10 รายการ	2,498.4	2,780.1	3,459.9	3,618.4	3,985.8	3,096.1	-4.42
อื่นๆ	283.2	33.8	25.9	55.6	47.1	36.3	-1.09
มูลค่ารวม	2,781.6	2,813.9	3,485.8	3,674.0	4,032.9	3,132.4	-4.38

หมายเหตุ : %Δ = % การเปลี่ยนแปลง
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

การค้าชายแดนไทย-เมียนมาร์

มูลค่า : ล้านบาท

ปี	การค้ารวม	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า
2550	97,451.00	33,043.00	80,031.00	-46,988.00
2551	143,701.00	43,859.00	112,426.00	-68,567.00
2552	134,766.40	42,604.39	92,162.01	-49,557.62
2553	137,869.29	50,854.43	87,014.86	-36,160.43
2554	164,375.26	60,599.26	103,776.00	-43,176.74

2555	180,471.53	69,975.66	110,495.87	-40,520.21
2556	196,861.58	79,447.20	117,414.38	-37,967.18
2557	152,753.10	69,464.46	83,288.64	-13,824.18
(ม.ค.-ก.ย.)				

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

สินค้าส่งออกและนำเข้าสำคัญทางชายแดนไทย-เมียนมาร์

สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ น้ำมันดีเซล เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ น้ำมันเบนซิน เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ผ้าฝ้ายและด้าย เครื่องโทรสาร โทรพิมพ์ โทรศัพท์อุปกรณ์ฯ ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปและอาหารสำเร็จรูป รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ยางยานพาหนะ เป็นต้น

สินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ โค กระบือ สุกร แพะ แกะ สัตว์น้ำ พืชน้ำมันและผลิตภัณฑ์ ไม้ซุง ผักและของปรุงแต่งจากผัก ผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์อินทรีย์ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้ เป็นต้น

สัดส่วนการค้าชายแดนระหว่างไทย-เมียนมาร์ต่อการค้าระหว่างประเทศ

ปี	การค้าระหว่างประเทศ (ล้านบาท)	การค้าชายแดน (ล้านบาท)	สัดส่วนการค้าชายแดน (ร้อยละ)
2550	113,074.0	97,451.0	86.2
2551	156,285.0	143,701.0	92.0
2552	148,628.0	134,767.0	90.7
2553	155,631.6	137,869.3	88.6
2554	192,391.0	164,375.3	85.4
2555	211,343.7	180,471.5	85.4
2556	238,211.6	196,861.6	82.6
2557	179,701.9	152,753.1	85.0
(ม.ค.-ก.ย.)			

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

8. ลู่ทางการค้าและการลงทุนของไทยในเมียนมาร์

1) สินค้าไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง และได้รับความนิยมในตลาดเมียนมาร์ เนื่องจากความได้เปรียบด้านคุณภาพ เมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าจากจีน และเวียดนาม

2) เมียนมาร์เป็นแหล่งลงทุนที่มีศักยภาพสำหรับนักลงทุนไทยในการขยายฐานการผลิต เนื่องจากความได้เปรียบของเมียนมาร์ซึ่งเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ป่าไม้ ประมง น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และอัญมณี อีกทั้งยังสามารถใช้ประโยชน์จากการเปิดเสรีการค้าและการลงทุนในอาเซียน

3) ตลาดเมียนมาร์มีขนาดใหญ่ ขณะเดียวกันยังเป็นประเทศที่ต้องพึ่งพาการนำเข้าสินค้าค่อนข้างมาก เนื่องจากอุตสาหกรรมในประเทศยังไม่พัฒนามากนัก ส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุปโภคบริโภค รวมถึงสินค้าทุน เพื่อใช้ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศ

4) การพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและเขตนิคมอุตสาหกรรมทวายของเมียนมาร์ มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนในภูมิภาคอาเซียนที่สามารถเชื่อมโยงถึงภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และจีนตอนใต้

5) การที่เมียนมาร์ได้ปฏิรูปประเทศเพื่อการเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีตลาดเป็นตัวนำ โดยได้ออกกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ที่เปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนและร่วมทุนได้มากขึ้น ทั้งยังมีสิทธิประโยชน์พิเศษทั้งด้านภาษีและที่มิใช่ภาษีที่ดีขึ้น เมื่อเทียบกับกฎหมายการลงทุนฉบับเดิม เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนจากทั้งในและนอกประเทศ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทำธุรกิจที่เอื้ออำนวยมากขึ้น

ส่วนบริหารงานทวิภาคี
สำนักอาเซียน
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
ธันวาคม 2557

ที่มา : ประมวลข้อมูลจาก

- The Economist Intelligence Unit
- WTO's Trade Policy Review, 2014, Myanmar
- Department of Foreign Affairs and Trade, Australian Government
- The World Factbook, Central Intelligence Agency
- Asia Regional Integration Center, Asian Development Bank
- Bank of Thailand

หมายเหตุ

1. ADB: Asian Development Bank
2. ARF: [ASEAN Regional Forum](#)
3. ASEAN : Association of Southeast Asian Nations
4. BIMSTEC: Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation
5. CP: Colombo Plan
6. EAS: European Cooperation
7. FAO: Food and Agriculture Organization
8. G-77: Group of 77
9. IAEA: International Atomic Energy Agency
10. IBRD: International Bank for Reconstruction and Development
11. ICAO: International Civil Aviation Organization

12. ICRM: The Institute of Certified Records Managers
13. IDA: International Development Association
14. IFAD: International Fund for Agricultural Development
15. IFC: International Finance Corporation
16. IFRC: International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies
17. IHO: International Hydrographic Organization
18. ILO: The International Labour Organization
19. IMF: International Monetary Fund
20. IMO: International Maritime Organization
21. Interpol: International Criminal Police Organization
22. IOC: International Olympic Committee
23. IOM: International Organization for Migration
24. IPU: Inter-Parliamentary Union
25. ISO (correspondent): International Organization for Standardization
26. ITU: International Telecommunication Union
27. ITUC (NGOs): International Trade Union Confederation
28. NAM: National Association of Manufacturers
29. OPCW (signatory): Organization for the Prohibition of Chemical Weapons
30. SAARC (observer): South Asian Association for Regional Cooperation
31. UN: United Nations
32. UNCTAD: United Nations Conference on Trade and Development
33. UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
34. UNIDO: United Nations Industrial Development Organization
35. UNWTO: World Tourism Organization
36. UPU: Universal Postal Union
37. WCO: World Customs Organization
38. WHO: World Health Organization
39. WIPO: World Intellectual Property Organization
40. WMO: World Meteorological Organization
41. WTO: World Trade Organization

